

NACIONALINĖ MOKYKLŲ VERTINIMO AGENTŪRA

ŠIAULIŲ RAJONO DRĄSUČIŲ MOKYKLOS IŠORINIO VERTINIMO TRUMPOJI ATASKAITA

IŽANGA

Vizito laikas – 2018 m. sausio 22–25 d.

Vizito tikslas – mokyklų veiklos kokybės išorinis vertinimas.

Išorės vertintojų komanda:

Vadovaujančioji vertintoja – Daiva Vilkė, išorės vertintojai: Birutė Augustanavičiūtė, Jolanta Kvedarienė, Alma Ramoškaitė.

Išorės vertintojai stebėjo 53 pamokas ir neformaliojo švietimo užsiėmimus, iš jų vertinta 51. Išorinio vertinimo savaitę stebėti 20-ies mokytojų vesti užsiėmimai. Vizito metu išorės vertintojai kalbėjosi su mokytojais bei kitais mokyklos darbuotojais, mokiniais ir mokinių tėvais, dalyvavo 6-iuose susitikimuose su mokykloje veikiančiomis darbo grupėmis, savivaldos institucijomis. Analizuoti mokyklos veiklos, mokinių pasiekimų ir pažangos fiksavimo dokumentai. Vertinimo metu sirgo keturi pedagogai: direktoriaus pavaduotoja ugdymui L. Bakanauskienė, jos vedamas rusų k. pamokas pavadavo mokytoja J. Medvedeva; 1 klasės mokytoja I. Glodenienė, ją pavadavo mokytojo padėjėja L. Vaitkienė; 2 klasės mokytoja D. Gedmontienė, jos pamokas vedė mokytoja I. Januškienė; fizikos ir chemijos mokytojas S. Juška, fizikos mokė direktorė A. Rasilavičienė, chemijos pamokos nevyko. Nestebėta nė viena klasės valandėlė, nes jos vyksta tik penktadienį. Visi pavaduojantys mokytojai buvo tinkamo išsilavinimo dalyko specialistai.

Šiaulių r. Drąsučių mokykla (toliau – mokykla) įsikūrusi 5 km nuo Kuršėnų miestelio, dalis mokinių, siekdami mokymo(-si) įvairovės išvyksta mokytis į Kuršėnų miestelio švietimo įstaigas. Vertinimo metu mokykloje mokėsi 89 mokiniai ir 21 ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus ugdytinis, dirbo 21 mokytojas. Mokykloje vykdomos ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio ir pagrindinio ugdymo programos. 63 (56 proc.) mokiniai maitinami nemokamai. Pilnos integracijos būdu ugdomi 47 specialiųjų ugdymosi poreikių mokiniai (42 proc.). Daugumos šią mokyklą lankančių mokinių šeimų socialinė-ekonominė padėtis yra vidutinė arba prasta. Mokykloje dirba tinkamą išsilavinimą, tačiau vidutinišką kvalifikaciją turintys mokytojai: trys metodininkai, trylika vyresniųjų mokytojų, trys mokytojai, du neatestuoti mokytojai. Septyniolika mokytojų dirba pagrindinėse pareigose, keturi – antraeilėse. Išorinio vertinimo metu daugumoje (69,81 proc.) stebėtų pamokų mokymas organizuotas tradiciškai, remiantis poveikio paradigma, 26,42 proc. – bandyta dirbti šiuolaikiškai ir tik 3,77 proc. veiklų organizuotas aktyvus šiuolaikinis ugdymas(is). Tai turėjo įtakos, kad mokyklos veikla įvertinta patenkinamai (2 lygis).

I. MOKYKLOS STIPRIEJI IR TOBULINTINI VEIKLOS ASPEKTAI

Stiprieji mokyklos veiklos aspektai

1. Mokinių savivoka ir savivertė (1.1.1. – 2 lygis). Mokykloje vyksta renginiai, kurie mokiniams patinka, turi įtakos jų asmenybės formavimui, savivertės didinimui. Mokinių asmenybės ugdymas neblogai įgyvendinamas vykdant projektus, dalyvaujant konkursuose, rengiant įvairias akcijas. Mokykloje skiriamas dėmesys tikslingam sveikos gyvensenos ugdymui. Nuo 2000 m. vykdomi tęstiniai sveikatinimo projektai. Koridoriuose įrengtos mokinių darbų parodos, moksleivių, kuriais mokykla didžiuojasi, fotografijų galerijos, viešinami padėkos raštai, diplomai, apdovanojimai. 2016–2017 m. m. atlikto išivertinimo metu, silpnuoju veiklos aspektu įvardinta tai, kad mokiniai nelabai vienas kitą supranta, per mažai gerbia ir nenoriai padeda vienas kitam. Mokinių nuomone, mokytojai ir mokiniai nelabai pasitiki vieni kitais. Pokalbiuose su mokyklos bendruomenės nariais:

mokytojais, administracija, tėvais, išsakyta nuomonė dėl socialinio pedagogo bei psichologo trūkumo. Išdėstyti faktai leidžia tvirtinti, kad mokinių įsitraukimas į mokyklos bendruomenės gyvenimą padeda formuoti dalies mokinių kultūringo elgesio, pagarbaus pilietiško požiūrio į kitus žmones nuostatas bei didinti mokinių savigarbą ir savivertę.

2. Gyvenimo planavimas (1.1.1. – 2 lygis, nurodytas aspektas – 3 lygis). Klasių vadovų planuose yra numatytos ugdymo karjerai programos priemonės, mokiniams teikiama informacija, susijusi su ugdymu karjerai. Mokyklos interneto svetainėje yra nuorodos, padedančios mokiniams susipažinti su aktualia individualios karjeros planavimo informacija. Mokyklos bibliotekoje įrengta Karjeros planavimo lentyna su įvairia informacija ir literatūra, reikalinga mokiniams ir mokytojams. Mokiniai nesistemiškai naudojami bibliotekoje sukauptais informaciniais leidiniais, skirtais mokinių karjeros planavimui. Nors klasių vadovai su mokiniams pildo Mokinių karjeros planus, tačiau jie daugiau orientuoti į savianalizę, o ne į karjeros galimybes inicijuojant ir organizuojant asmeninių mokinių gyvenimo tikslų identifikavimą bei siejimą su individualių karjeros planų rengimu. Mokykla neturi psichologo, kurio kryptinga, nuosekli pagalba planuojant ateitį būtų ypač naudinga. Nepaisant šio trūkumo, vizito metu nustatyta, kad mokykla, teikdama profesinio švietimo ir karjeros planavimo pagalbą, tinkamai panaudoja turimas galimybes ir padeda daugumai mokinių sėkmingai pasirinkti savo kelią.

3. Pasiekimų asmeniškumas (1.2.1. – 2 lygis). Mokykla sudaro neblogas sąlygas daliai mokinių dalyvauti įvairiose veiklose: savivaldoje, neformaliojo švietimo užsiėmimuose, renginiuose, konkursuose, lokaliuose projektuose, išvykose, bendrauti su kitų mokyklų mokiniams ar įstaigų atstovais. Mokiniai pakankamai aktyviai dalyvauja konkursuose, ypač sporto krypties, ir užima prizines vietas. Konkursuose sėkmingai dalyvauja ir specialiųjų poreikių mokiniai. Pokalbiuose mokytojai teigė, kad pasirenkamųjų dalykų mokiniams nesūlo (nes klasėms skiriamas minimalus pamokų skaičius, trūksta mokinio krepšelio (toliau – MK) lėšų). Pagal mokykloje galiojančią Mokinių skatinimo, drausminimo ir konfliktinių situacijų valdymo tvarką mokiniai už dalyvavimą konkursuose, pasiektus gerus rezultatus, gerą mokyklos lankymą skatinami padėkos raštais, ekskursijomis. Pagrindinio korpuso I aukšte demonstruojami diplomai, laimėtos taurės, standas „Mes jais didžiuojamės“. Mokyklos koridoriuose eksponuojami mokinių kūrybiniai darbai. Mokykloje sudaromos neblogos sąlygos atsiskleisti dalies mokinių individualybei ir saviraiškos poreikių tenkinimui.

4. Klasės valdymas (2.2.2. – 2 lygis, nurodytas aspektas – 3 lygis). Vizito metu 15,10 proc. stebėtų pamokų klasės valdymas buvo išskirtas kaip stiprusis pamokos aspektas. Mokiniai savo elgesiu demonstravo susitarimų laikymąsi, dauguma dėvėjo uniformas (70 proc.), buvo pasiruošę pamokoms, klausėsi mokytojų nurodymų – tai stebėta 32,07 proc. ugdomųjų veiklų. Akcentuotinas daugumos mokytojų gebėjimas valdyti klasę mokant mokinius laikytis susitarimų ir taisyklių, taikant pabrąšinimus ir pagyrimus, individualiai konsultuojant mokinius. Kai kuriose vertintojų stebėtose pamokose klasės valdymo problemų kilo dėl netinkamai parinktų mokymo(si) metodų, būdų ir atskirų mokinių elgesio (kai kurie iš jų pamokose vartojo necenzūrinius žodžius). Konstruktivus, aiškiais ir visiems galiojančiais taisyklėmis bei susitarimais grįstas klasės valdymas svarbus ugdant mokinių socialinius, emocinius gebėjimus, formuojant mokinių požiūrį į save, aplinkinius ir mokymąsi.

5. Veiklos, įvykiai ir nuotyčiai (2.3.2. – 2 lygis). Mokykloje vyksta tradiciniai renginiai: šventės, varžybos, akcijos, projektai, susitikimai, paskaitos. Dalis tėvų dalyvauja bendruose mokyklos ir klasės organizuojamuose renginiuose. Dauguma mokinių turi galimybę savo kūrybiškumą ir iniciatyvas atskleisti renginiuose, konkursuose mokykloje ir už jos ribų. Mokykla tiria neformaliojo švietimo paklausą, bando derinti mokinių neformaliojo švietimo poreikius ir ugdymo įstaigos galimybes. Mokykla stengiasi užpildyti vaikų, paauglių, jaunuolių gyvenimą prasmingomis veiklomis. Pokalbiuose su išorės vertintojais bendruomenės nariai ypač didžiavosi išskirtinėmis mokyklos tradicijomis – Mokytojų diena, Mamos diena, Valentino diena, Karnavalu bei dalyvavimu įvairiuose projektuose. Visos šios veiklos, įvykiai yra viešinami mokyklos interneto puslapyje. Mokykla atlieka svarbų vaidmenį neblogai kurdama pozityvaus vaikų ir paauglių gyvenimo idėjas ir jį užpildydama prasmingomis veiklomis.

6. Darbinga tvarka (2.3.2. – 2 lygis). Gera mokinių savijauta, neatsiejama ir nuo taisyklių laikymosi, tarpusavio susitarimų. Mokiniai pertraukų metu laiką leidžia vieni su kitais bendraudami, vyresnieji budi koridoriuose. Nors iš dokumentų analizės, mokyklos veiklos įsivertinimo duomenų, pokalbio su mokiniais išryškėjo, kad ne visi mokiniai prisideda kuriant bendras mokyklos vidaus taisykles, mokinių tarpusavio santykiai ne visada grindžiami pagarba, pasitikėjimu ir pastangomis suprasti vienas kitą priimant ir įgyvendinant sprendimus, tačiau, stebėję mokinius pamokų ir pertraukų metu, vertintojai daro išvadą, kad dalis mokinių jaučiasi atsakingi už tvarką mokykloje – po pamokų susitvarko savo priemones, darbo vietą palieka tvarkingą, pamokose laikosi taisyklių ir susitarimų, tinkamai bendrauja vieni su kitais. Gerą taisyklių laikymąsi išorės vertintojai užfiksavo ir dalyje (24,2 proc.) stebėtų veiklų. Neblogas mokyklos dėmesys mokymosi tvarkai ir ritmui, mokinių savivokai laikantis bendro gyvenimo mokykloje taisyklių padeda siekti ugdymo(si) tikslų.

7. Įrangos ir priemonių šiuolaikiškumas (3.1.1. – 2 lygis). 41,2 proc. pamokų mokytojai tinkamai pritaikė ugdymo(si) aplinką pamokų tikslams siekti, sėkmingai mokinių mokymosi veiklai organizuoti. 58,8 proc. pamokų priemonių ir aplinkos naudojimas buvo vidutiniškas. 75 proc. pamokų mokytojai naudojo IKT priemones ne tik pamokos temai, mokymosi uždaviniui skelbti, bet ir naujos informacijos pateikimui, vaizdumui, mokinių „sužadimui“, pamokos apibendrinimui ir įsivertinimui. 25,5 proc. pamokų tikslingas ir tinkamas IKT priemonių naudojimas buvo įvardintas kaip stiprusis pamokos aspektas. Iš pokalbių su mokytojais vertintojai sužinojo, kad dalis mokytojų bendradarbiauja su kolegomis priemonių taikymo tema, keičiasi kabinetais. Vertintojai daro išvadą, kad nors bendra pamokos kokybė mokykloje yra patenkinama, tačiau ugdymosi aplinkų pritaikymo sėkmingam ugdymui aspektas yra įvertintas aukščiausiu – 2,41 – įverčiu. Tai rodo, kad mokytojai teisingai supranta šiuolaikiškų priemonių naudojimo galimybes, jas taiko ir mokymui suteikia daugiau informatyvumo, vaizdumo bei šiuolaikiškumo.

8. Aplinkų bendrakūra (3.1.3. – 2 lygis). Viešąsias mokyklos erdves puošia mokinių darbai. Visas mokyklos erdves bei langus vizito metu puošė 10 kl. mokinės popieriaus karpiniai, skirti artėjančiam Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 100-mečiui. Dalies mokinių dailės darbai eksponuojami laiptinėje įrengtoje „Laiptų galerijoje“. Mokyklos koridoriuose demonstruojamos nuotraukos iš mokykloje vykusių renginių, išvykų. Pokalbyje mokyklos direktorė teigė, kad mokykla turi planų plėsti mokinių darbų eksponavimui skirtas erdves. Paminėtina tai, kad mokomuosiuose kabinetuose mokinių darbų eksponuojama nedaug. Daugiausia įvairių mokinių darbėlių vertintojai matė pradinių klasių mokomuosiuose kabinetuose, tačiau jie buvo daugiau atsikartojantys nei kūrybiški. Mokyklos pastangos kuriant menišką, kultūringą aplinką teigiamai veikia dalies mokinių asmenybės raidą, lavina kultūringą elgesį bei kūrybišką aplinkos suvokimą. Meninis ugdymas labai reikšmingas nedidelėje mokyklos bendruomenėje, nes kiekvienas mokinys gali įgyti pripažinimo ir pasitikėjimo.

9. Optimalus išteklių paskirstymas (4.1.1. – 2 lygis). Mokykla stengiasi skaidriai paskirstyti MK, savivaldybės ir paramos lėšų finansinius išteklius, neturi kreditorinių įsiskolinimų. Mokyklai nepakanka MK lėšų dėl neužpildytų mokymosi vietų. Mokytojai teigė, kad kasmet stengiamasi įsigyti naujų vadovėlių (šiuo metu trūksta lietuvių k. ir literatūros). Pedagogai pageidauja naujų mokymo priemonių, kai kurie naudoja asmenines. Mokytojams teikiamos nemokamos kopijavimo paslaugos, dėl pirkimo prioritetų tariamasi neformalioje aplinkoje. Mokytojų kvalifikacijai tobulinti panaudojamos visos MK lėšos. Pokalbiuose Mokyklos tarybos atstovai teigė, kad su jais tariamasi dėl 2 proc. GPM panaudojimo. Mokykla stengiasi surasti papildomų finansavimo šaltinių: 2017 m. mokykla inicijavo arba buvo partnerė ir gavo finansavimą (iš ESFA ir Šiaulių r. savivaldybės) 4 projektams. Visi mokyklos bendruomenės nariai teigė, kad, atsižvelgiant į mokyklos kontekstą, organizacijoje ypač reikalingas socialinio pedagogo ir psichologo etatai. Materialiniai finansiniai mokyklos ištekliai panaudojami neblogai.

10. Mokyklos tinklaveika (4.2.3. – 3 lygis). Mokykla yra atvira organizacija, paveikiai ir potencialiai bendradarbiauja su kaimo bendruomene, įvairiomis organizacijomis, kitomis mokyklomis. Bendruomenė gyvenvietėje yra įrengusi sporto salę, joje gausu sporto įrangos. Ten mokyklos vaikai sportuoja, vyksta NVŠ užsiėmimai. Kaimo bendruomenė ir Drąsusių moterų klubas „Gyvenimo prieskoniai“ finansuoja išvykas ir Kalėdinius spektaklius mokiniams iš nepasiturinčių,

socialinės rizikos šeimų. Mokyklos tinklaveika yra svarbi visiems bendruomenės nariams – mokiniais, tėvams, mokytojams. Mokyklos bendradarbiavimas ir partnerystė sudaro geras sąlygas siekiant užtikrinti visų mokinių ugdymo(si) poreikius bei turinant mokyklos edukacines erdves.

Tobulintini mokyklos veiklos aspektai

1. Planų naudingumas (2.1.2. – 2 lygis). Ugdymo turinys mokykloje planuojamas rengiant du ugdymo planus. Pradinį ugdymą reglamentuoja 2017–2018 m. m. pradinio ugdymo planas, o pagrindinį ugdymą – 2017–2018 m. m. pagrindinio ugdymo planas. Vertintojai, analizuodami mokyklos ugdymo planus, pastebėjo – nors mokinių koncentrai skirtingi, tačiau ugdymo planų tikslai vienodi, neatspindi mokyklos strateginio plano 2017–2019 m. tikslų bei mokinių amžiaus tarpinių ugdymo specifikos. Aprašomosiose tekstinėse formuluotėse daug netikslumų, Bendrųjų ugdymo planų formuluočių ir nesukonkretintų sprendimų. Pagrindinio ugdymo plane nėra susitarta dėl konkrečių pažintinių, kultūrinių, socialinių ir pilietinių veiklų datų. Ugdymo planuose numatytas minimalus privalomas valandų skaičius 1–10 kl. ugdymui. Mokyklos direktorės ir mokytojų teigimu ugdymo plano galimybių panaudojimą riboja finansavimo trūkumas, kuris susidarė dėl sumažėjusio mokinių skaičiaus. Taupant lėšas, atskirų dalykų mokymui sudaromos jungtinės grupės. Ugdymo planuose yra susitarimų dėl prevencinių programų integravimo į atskirų dalykų programas bei klasių vadovų veiklą, tačiau nėra suplanuotos tarpdalykinės integracijos galimybės ugdyme. Realus tik minimalių ugdymo(si) poreikių planavimas ir tenkinimas lemia žemus mokinių pasiekimus, NMPP, PUPP rezultatus. Svarbus ugdymo planavimo kokybinių pokyčių veiksnys yra tas, kad vizito metu stebėtose pamokose šiuolaikinio ugdymosi paradigma remtasi tik 3,8 proc. pamokų. Mokyklai būtina ieškoti sprendimų, kaip išnaudojant ugdymo planų galimybes gerinti pagalbą įvairių mokymosi poreikių turintiems mokiniams, bei, atsižvelgiant į Geros mokyklos koncepciją, stiprinti mokomųjų dalykų integraciją, orientuojantis į šiuolaikinio ugdymo sampratą.

2. Tikėjimas mokinio galiomis (2.2.1. – 2 lygis). Beveik trečdalis (29,41 proc.) mokytojų savo veiklą planuoja nuosekliai, atsižvelgdami į Bendrųjų ugdymo programų reikalavimus ir mokyklos dokumentuose nurodytus tikslus. Pamokose dirbta pagal mokytojo nurodymus, taikyti aiškinimo, klausinėjimo, rašymo, teksto skaitymo, demonstravimo metodai, o mokymo užduotys, veikla ne visada skatino mokinių entuziazmą, smalsumą, aktyvų mokymąsi – tai leidžia teigti, jog mokytojai per mažai tiki mokinių galiomis. Pamokose mokytojai rėmėsi mokinių turimomis žiniomis, naujai mokomus dalykus siejo su anksčiau išmoktais, grįžo prie mokiniams nepakankamai suprastų temų, tačiau retai sudarė galimybes patiems mokiniams susirasti reikiamą informaciją, pasirinkti užduočių atlikimo būdą, apmaščius patirtį suvokti veiksmingo mokymosi kliuvinius. Pokalbių su mokytojais metu paaiškėjo, kad pavieniai mokytojai tiki mokinio kaip asmenybės augimo ir mokymosi galiomis, kiti mokytojai deklaravo šiuolaikiniam mokymui nepriimtinas nuostatas. Šios ir panašios pozicijos atskleidžia menkus lūkesčius mokinių atžvilgiu ir turi tiesioginį poveikį ugdymo(si) proceso organizavimui mokykloje. Mokyklai vertėtų tikslingai sutelkti dėmesį į tikėjimo mokinio galiomis nuostatos keitimą: mokiniams turi būti kuriami jo jėgas atitinkantys bei nuolatinės pastangos stimuliuojantys iššūkiai. Rėmimasis šiuolaikine mokymo(si) paradigma neabejotinai stiprintų kompetencijų ugdymą(si), savivaldaus mokymosi gebėjimus, mokymosi motyvaciją, pagerintų asmeninę mokinių pažangą ir mokyklos pasiekimus.

Mokymosi įprasminimas (2.2.1. – 2 lygis). Koreliacinė pamokų stebėjimo duomenų analizė rodo vadovavimo kiekvieno mokinio ugdymui ir mokymosi patirčių kokybės ryšį (koreliacijos koeficientas – 0,53) bei kiekvieno mokinio pažangos ir pasiekimų kokybės ryšį (koreliacijos koeficientas – 0,51). Šie ryšiai bei stebėtose pamokose dominavęs mokytojo aiškinimas ir savarankiškas mokinių darbas leidžia daryti tokias išvadas: planuojant pamoką, tikslinga būtų įprasminėti mokymosi veiklą, t. y. konkretizuoti pamokos uždavinį, numatant ne tik sąlygas, veiklas, bet ir realiai apibrėžti konkretų (pamatuojamą) siektiną mokinių mokymosi rezultatą; mokiniams sudaryti sąlygas mokytis aktyviai (dažnai taikytas savarankiškas darbas nėra tiek veiksmingas); parinkti mokiniams tinkamus ugdymo(si) metodus bei formas, skatinančias mokymosi motyvaciją. Tikėtina, kad tai sudarytų sąlygas kiekvienam mokiniui siekti kiek įmanoma aukštesnės mokymosi

pažangos. Šiuos aspektus paveikiai tobulinti galima naudojant vidinį mokyklos potencialą: stebint kolegų pamokas (principu „Kolega – kolegai“) ir jas aptariant, administracijai tikslingai planuojant pamokų stebėjimo tikslus, atliekant kokybinę stebėjimo analizę ir kt.

Vertinimas ugdymui (2.4.1. – 2 lygis). Mokykloje dėl Mokinių pažangos ir pasiekimų vykdymo tvarkos aprašo diskutuota nepakankamai. Informacija tėvams apie jų vaikų mokymąsi teikiama elektroniniame dienyne, mobiliuoju telefonu. Mokyklos elektroniniame dienyne asmeninio pobūdžio informacija mokiniams nėra sisteminga, dominuoja informaciniai pranešimai apie mokinių nepasiruošimą pamokai, namų darbų neatlikimą, netinkamą elgesį pamokose. Iš 235 pranešimų (3–9 kl. mokiniams) parašyta tik 10,3 proc. pagyrimų. Vieningų susitarimų dėl mokinių pažangos vertinimo nėra, kiekvienas mokytojas vertinimą planuoja ir vykdo savaip. 23,53 proc. stebėtų pamokų mokinių pasiekimų vertinimas vyko gerai, 76,47 proc. pamokų šis aspektas vertintas patenkinamai arba prastai. Vertinimas ugdymui kaip stiprusis pamokos aspektas fiksuotas 9 (13,6 proc.) pamokose. Tikėtina, kad susiejus mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimą su pamokos uždaviniu, susitarus dėl aiškių vertinimo kriterijų ir aptarus juos su mokiniais, veiksmingai taikant įvairias formuojamojo vertinimo strategijas, pagerėtų mokymo(si) kokybė ir sustiprėtų mokinių motyvacija siekti asmeninės pažangos.

Planų gyvumas (4.1.1. – 2 lygis). Mokyklos strateginiai dokumentai yra skelbiami mokyklos interneto svetainėje, prieinami mokyklos ir vietos bendruomenei. Paminėtina tai, kad 2016 m. ir 2017 m. mokyklos veiklos planų tikslai ir uždaviniai identiški. Veiklos planavimo dokumentuose numatyti siekiami rezultatai, kuriais remiantis iš dalies galima pamatuoti ir įvertinti planuotų priemonių įgyvendinimo veiksmingumą, nes kai kurios priemonės yra nepamatuojamos, todėl ir rezultatas nekonkretus. Analizuojant atsitiktine tvarka pasirinktus mokomųjų dalykų ilgalaikius planus ir klasių vadovų planus (iš viso 27 planus) paaiškėjo, kad jų korekcija numatyta ir tik pavieniais atvejais planai koreguoti. Paminėtina tai, kad planų formos skirtingos, kai kuriais atvejais to paties dalyko skirtingų klasių ar net koncentrų, pvz., 5–8 kl., 5–10 kl., mokiniams keliami identiški ugdymo(si) tikslai ir uždaviniai, tai pasakytina ir apie kai kuriuos klasių vadovų planus. Mokyklos bendruomenei derėtų atkreipti dėmesį į tai, kad pagrindinis mokyklos planų sistemos tikslas – padėti mokyklai veikti sujungiant visą veiklą į vientisą sistemą. Mokyklai vertėtų apmąstyti, kokių konkrečiai apibrėžtų laukiamų rezultatų ji siekia, kokia jų reikšmė mokinių mokymosi pasiekimų gerinimui.